

Elektronische en papieren factuur bijna volledig gelijk

Eind vorig jaar verscheen een KB waardoor vanaf 1 januari 2010 de BTW-administratie niet langer de technische wijze bepaalt waarop ondernemingen de authenticiteit en de integriteit van elektronische facturen moeten waarborgen. Bedrijven kiezen voortaan zelf de meest aangewezen weg om facturen met deze garanties te verzenden en ontvangen. Wat is de huidige stand van zaken over elektronische facturatie?

KB versoepelt slechts technische vereisten

Het KB van 15 december 2009 schrapt de voorwaarden waaronder de BTW-administratie elektronische facturen mocht aanvaarden. Voor 1 januari mocht dit slechts in een beperkt aantal gevallen. De partijen moeten ook vandaag nog de authenticiteit van de herkomst en de integriteit van de inhoud van de factuur garanderen. Dat geldt zowel voor elektronische als papieren facturen. Voor elektronische facturen waren ze tot voor kort verplicht hiervoor te kiezen uit een van de drie volgende technische manieren: (1) een geavanceerde elektronische handtekening, of (2) electronic data interchange (EDI), of (3) een derde weg, die er op neer kwam dat men een individuele toelating van de BTW-administratie nodig had. Het nieuwe KB schrapt nu die verplichte technische keuzemogelijkheden, maar ook niet meer dan dat.

Elektronische factuur = papieren factuur?

Een volledige gelijke behandeling van papieren en elektronische facturen is het nog niet. Blijft nog altijd overeind: (1) authenticiteit en integriteit moeten gegarandeerd worden, en (2) de toestemming van de andere partij is vereist.

(1) Authenticiteit en integriteit

Het blijft zo dat verzender en ontvanger de authenticiteit van de herkomst en de integriteit van de factuurinhoud overeenkomstig artikel 60, § 3, van het BTW-Wetboek moeten waarborgen. Dat is overigens zo voor papieren en elektronische facturen. Deze verplichting geldt zowel voor de verzending als tijdens de hele bewaringstermijn.

Het KB is wel een bijkomende stap in de goede richting. Het praktische gevolg is immers dat ondernemingen vanaf 1 januari vrij mogen kiezen welke technologie of methode ze gebruiken om de authenticiteit van de herkomst en de integriteit van de factuurinhoud te waarborgen. Dit betekent dat elke (combinatie van) technologie en/of procedures gebruikt kan worden om de authenticiteit en integriteit te garanderen. Zo kan een onderneming haar keuze laten afhangen van wat het beste past in haar eigen concrete situatie. Zolang ondernemingen kunnen bewijzen dat de authenticiteit en integriteit van de factuur gewaarborgd is, kunnen zij bijvoorbeeld factureren in pdf formaat. Een pdf op zich zonder deze waarborgen is echter niet voldoende.

Ondernemingen zijn niet verplicht het fiat van de BTW-administratie over hun technische oplossing te vragen. Maar ze zijn niet op voorhand zeker dat de BTW-administratie hun oplossing ook goed zal vinden. Welke methoden en technieken bieden deze garanties voor elektronische facturen? Dat blijft een open vraag. Daarom beschikken de aanbieders van e-facturatie oplossingen die vandaag EDI of een geavanceerde elektronische handtekening gebruiken over een ernstige troefkaart. De klassieke methoden om authenticiteit en integriteit voor papieren facturen aan te tonen zouden ook moeten kunnen volstaan voor elektronische facturen. Hier denken we aan de vergelijking met andere documenten zoals de bij de factuur horende bestelbon of contract, een betalingsbewijs, een leveringsbon en dergelijke (de zogenaamde *three way matching*). Dergelijke documenten moeten vandaag trouwens ook bewaard worden op basis van artikel 60 van het BTW-Wetboek.

(2) Toestemming van ontvanger van e-factuur.

Voor elektronische facturen blijft daarenboven ook het akkoord van de andere partij nodig, wat voor facturatie op papier niet hoeft. Er bestaan echter geen wettelijk verplichte vormvoorwaarden. De verzender kan dus in principe met alle wettelijke middelen aantonen dat de ontvanger akkoord was om elektronische

facturen te ontvangen. Dat kan bijvoorbeeld ook door een stilzwijgende toestemming waarbij de ontvanger dan wel kan aangeven dat hij toch de voorkeur geeft aan papier. In de gevallen waar de afgifte van een factuur gebruikelijk is, of zelfs verplicht, is het volgens artikel 32 (30) van de wet handelspraktijken verboden om hiervoor bijkomende kosten aan te rekenen indien de consument weigert om zijn factuur via elektronische post te ontvangen.

Elektronische archivering

Het nieuwe KB verandert hieraan niets. Elektronische facturen moeten, net als hun papieren voorgangers, gearchiveerd worden. Vandaag is het zo dat facturen die elektronisch worden verstuurd en elektronisch worden ontvangen, ook elektronisch moeten worden gearchiveerd. De wet bepaalt dat men tijdens de hele bewaringsduur de authenticiteit, integriteit en leesbaarheid van de elektronische factuur moet kunnen garanderen. Het is nog steeds onzeker welke concrete criteria de BTW administratie voor de archivering van elektronisch uitgereikte facturen zal hanteren. Dat verklaart wel waarom in veel bedrijven de elektronisch uitgereikte facturen ook nog eens op papier worden bijgehouden.

Anderzijds aanvaardt de BTW administratie onder bepaalde voorwaarden wel dat je papieren facturen inscant en in elektronische vorm bewaart. De BTW-administratie publiceerde hierover een omvangrijke (50 blz) circulaire (nr. AOIF 16/2008 (E.T.112.081) dd. 13/05.2008).

Evolutie op Europees niveau

De Europese Richtlijn van 2001 heeft zeer veel opties open gelaten voor de lidstaten, waardoor de regels nog steeds van land tot land kunnen verschillen. Voor bedrijven die internationaal werken, betekent dit heel wat administratie en extra kosten.

De Europese Commissie wil de doorbraak van elektronische facturatie versnellen. Zowat een jaar geleden lanceerde de Europese Commissie een voorstel om de BTW-reglementering, waaronder de regelgeving over elektronische facturatie vervat zit, te vereenvoudigen. De Commissie wil dat elektronische facturen niet anders of strenger behandeld worden dan papieren facturen : de wijze van aflevering moet neutraal zijn. Zij lanceerde een voorstel tot drastische vereenvoudiging van de huidige regelgeving, dat werd voorgelegd aan de Raad van Ministers en aan het Europees Parlement. Sommige lidstaten zoals Nederland, en nu ook België, lopen al vooruit op de herziening. De Raad formuleerde eind oktober vorig jaar een voorstel dat op sommige punten aanleiding gaf tot kritiek vanuit de e-facturatie sector omdat het huidige voorstel nog geen volledige gelijkstelling zou brengen tussen papieren en elektronische facturen. In de loop van de komende maanden zal het Europees Parlement nog haar zeg doen. Het valt dus nog af te wachten wat de uiteindelijke versie van de nieuwe Europese e-facturatie Richtlijn zal zijn.

Daarnaast heeft de Europese Commissie ook een expertenwerkgroep opgericht die adviezen uitgebracht heeft over hoe de administratieve rompslomp kan verminderen. Zij hebben eind vorig jaar hun eindrapport gepubliceerd. Ze geven aanbevelingen voor interoperabiliteit van grensoverschrijdende elektronische facturatiesystemen met focus op KMO's. Iedereen mag nog tot 26 februari 2010 opmerkingen geven op dit rapport.

Besluit en aanbeveling

Voor elektronische facturatie blijven de principes momenteel dezelfde: garanderen van authenticiteit van de herkomst en integriteit van de factuurinhoud. Er komt wel meer flexibiliteit in de manier waarop ondernemingen deze garanties kunnen bewijzen. Daarom doen ondernemingen er goed aan hun elektronische facturatiesysteem te documenteren, zowel wat juridische aspecten als databeveiliging betreft.

Het blijft ook zo dat ondernemingen voor sommige grensoverschrijdende facturatie rekening moeten houden met de toepassing van buitenlandse wetgeving. De nieuwe Belgische regels zijn immers enkel van toepassing op facturen met betrekking tot transacties die van uit BTW-standpunt in België plaatsvinden. Toch kunnen de versoepelde regels vanaf 1 januari 2010 vaker worden toegepast dan vaak gedacht. Enerzijds dankzij de Europese *VAT package* die vanaf 1 januari geldt. Hierdoor zullen heel wat diensten die

buitenlandse bedrijven aan Belgische klanten verstrekken geacht worden in België plaats te vinden. Deze inkomende facturen vallen onder de nieuwe Belgische regels. Anderzijds hebben ook andere Europese lidstaten hun regels over elektronische facturatie vereenvoudigd. Daardoor vallen in de praktijk sommige grensoverschrijdende facturen toch onder vereenvoudigde e-facturatie regels.

Koninklijk besluit van 15 december 2009 tot wijziging van het koninklijk besluit nr. 1 van 29 december 1992 met betrekking tot de regeling voor de voldoening van de belasting over de toegevoegde waarde, B.S. 21.12.2009, p. 79959.

Het eindverslag van de Europese expertenwerkgroep elektronische facturatie:
http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2009/e-invoicing_en.htm

Edwin Jacobs

Advocaat-vennoot time.lex, balie Brussel

Praktijklector aan het Interdisciplinair Centrum Recht en Informatica (ICRI), KU Leuven

Dit artikel verscheen eerder in verkorte vorm in De Juristenkrant nr. 203 van 10 februari 2010.